

UCHWAŁA Nr IV/34/2019
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia 26 lutego 2019 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Marszałka Województwa Opolskiego w zakresie zalegalizowania składowiska odpadów w wyrobisku bazaltu Kopalni w Ligocie Tułowickiej.

Na podstawie art. 30a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. j. Dz.U. z 2018 r., poz. 913 ze zm.) oraz w związku z art. 229 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096), Sejmik Województwa Opolskiego uchwała, co następuje:

§ 1

Sejmik Województwa Opolskiego, po rozpatrzeniu skargi Pana (zanonimizowano), na działalność Marszałka Województwa Opolskiego w zakresie działań doprowadzających do zalegalizowania składowiska odpadów w wyrobisku bazaltu kopalni w Ligocie Tułowickiej, po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tej sprawie, uznaje skargę za nieuzasadnioną.

§ 2

Stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, o którym mowa w §1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Opolskiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 30a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. j. Dz.U. z 2018 r., poz. 913) sejmik województwa rozpatruje skargi na działania zarządu województwa; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji. Na podstawie art. 229 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096), Sejmik jest właściwy do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności zarządu i marszałka województwa.

Sejmik Województwa Opolskiego podejmuje uchwałę w przedmiotowej sprawie po zapoznaniu się ze skargą zainteresowanego, która wpłynęła do Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 20 listopada 2019 r. oraz ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Sejmiku Województwa Opolskiego, sporządzonym zgodnie art. 30a ust. 1 ustawy o samorządzie województwa z dnia 5 czerwca 1998 r.

W przypadku przyjęcia przez Sejmik Województwa Opolskiego w całości ustaleń Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, stanowisko Komisji będące załącznikiem do niniejszej uchwały staje się jednocześnie uzasadnieniem odmownego załatwienia skargi.

Stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w sprawie wyników postępowania wyjaśniającego w sprawie zbadania skargi na działalność Marszałka Województwa Opolskiego w zakresie zalegalizowania składowiska odpadów w wyrobisku bazaltu Kopalni w Ligocie Tułowickiej.

Skarga w przedmiotowej sprawie wpłynęła do Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 20 listopada 2018 r.

Zgodnie z art. 30a ust. 1 ustawy o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 913 ze zm.) skarga została skierowana do Przewodniczącej Komisji Skarg, Wniosków i Petycji przez Przewodniczącego Sejmiku Województwa Opolskiego, w celu zbadania jej zasadności i przedstawienia wyników postępowania wyjaśniającego Sejmikowi. Przewodniczący Sejmiku zwrócił się jednocześnie do Marszałka Województwa o ustosunkowanie się do zarzutów zawartych w skardze. Następnie Komisja zbadała skargę na posiedzeniu w dniu 21 stycznia 2019 roku.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu w dniu 21 stycznia 2019 r. po przeprowadzonej analizie:

a) zgłoszonych w skardze zarzutów,

b) właściwych w sprawie przepisów prawa tj.

- ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 992 z późn. zm.),

- ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2081),

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz.U. z 2015 r., poz. 796),

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2015 r. w sprawie sposobu i formy sporządzenia wojewódzkiego planu gospodarki odpadami oraz wzoru planu inwestycyjnego (Dz.U. z 2015 r., poz. 1016),

oraz po zapoznaniu się ze:

c) stanowiskiem Marszałka Województwa Opolskiego przekazany przy piśmie z dnia 7 stycznia 2019 r.,

d) wysłuchaniu wyjaśnień w przedmiotowym zakresie Dyrektora Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego ustaliła, co następuje.

Skarżący w złożonej skardze przytacza szereg kwestii wymagających wyjaśnienia, które powstały przy zalegalizowaniu przez organy Państwa składowiska odpadów w wyrobisku bazaltu kopalni w Ligocie Tułowickiej, a mianowicie:

1. *„Popioły z Elektrowni Opole, posiadające kody 10 01 01, 10 01 02 nie są ujęte w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami. Popioły zagospodarowuje firma EPORE Sp. z o. o., która obsługuje Elektrownie Turów, Bełchatów i inne. Jeżeli elektrownie płacą Spółce za składowanie odpadów wg aktualnej stawki 19,64 zł za 1 tonę, to oznacza, że każdy odbiorca prądu w cenie 1 kWhr płaci za popioły”.*
2. *„Popioły z Elektrowni Opole są wożone do wyrobiska bazaltu w Graczach w gminie Niemodlin. Informacja na stronie internetowej spółki EPORE, podaje że będą tam składowane 22 mln ton popiołów, co oznacza, że będzie to przestrzeń o wymiarach 1000m x 1000m oraz wysokości ok 30m. Ma to być również rekultywacja. Składowiska w Graczach i Ligocie Tułowickiej nie są ujęte w mapie składowisk odpadów przemysłowych. Mapa jest częścią Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami.”*
3. *„Miasto Opole przyłączyło do swego obszaru gminę Dobrzeń Wielki posiadającą Elektrownię Opole i dlatego sprawa popiołów powinna leżeć w zainteresowaniu władz Opola, eliminując ich podrzucanie na inny teren na zasadzie kukułczego jaja”.*
4. *„Z treści załączonej korespondencji wynika jasno, że konkretne władze omijają przepisy, udając że nie rozumieją co to jest rekultywacja a co jest procesem odzysku i unieszkodliwiania odpadów o symbolu R5. Rekultywacja dotyczy gruntów, bo nie ma rekultywacji odpadów. Odpady są składowane a nie rekultywowane.”*
5. *„Składowanie odpadów w postaci popiołów powinno odbywać się na podstawie pozwolenia zintegrowanego oraz być ujęte w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami. Wymagania są określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów. Teren przy wyrobisku w Ligocie Tułowickiej stanowi obszar natura 2000. Zgodnie z Rozporządzeniem składowisko jest określone jako budowla a składowanie na składowisku stanowi ich unieszkodliwianie w instalacji. Obowiązek przeprowadzenia badań hydrologicznych oraz geologicznych terenu, w celu lokalizacji składowiska i jego instalacji określa § 3 Rozporządzenia. Wymagana jest również decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla składowiska odpadów.”*
6. *„Dyrektywa 1985 Rady UE w sprawie oceny oddziaływania na środowisko oraz przepisów o zagospodarowaniu i eliminacji odpadów przemysłowych przy planowaniu zwalń i terenów lokowania odpadów wymaga przeprowadzenia ekspertyzy ekologicznej, badań testowych obiektu i opracowania sanitarno-technicznej ekspertyzy przedsięwzięcia – patrz artykuł pt. „Ekologiczna i geologiczna ocena obiektów możliwego składowania odpadów”. Zeszyty Naukowe Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk, rok 2017, nr 100, str 175, autor Michał Potempa, Artem SHYRIW.”*
7. *„Nałożony obowiązek opracowania raportu oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pn. „Budowa infrastruktury transportu i rozładunku popiołów lotnych i żużli w ramach rekultywacji wyrobiska kopalni i bazaltu „Rutki” ...” w miejscowości Ligota Tułowicka jest wybiegiem, ponieważ tematem raportu powinno być oddziaływanie na środowisko instalacji w postaci składowiska odpadów. Ten fakt musi budzić podejrzenie o przekroczenie uprawnień lub jest wyrazem niekompetencji.”*

Odnosząc się do zarzutu nr 1:

Ustalono, że w „Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028” są ujęte informacje dot. wytwarzania odpadów o kodach 10 01 01 oraz 10 01 02, uwzględniające odpady z Elektrowni Opole. Ponadto w Przedmiotowym Planie znajdują się zapisy, mówiące o tym, że jednym z kierunków działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami podejmowanych dla osiągnięcia celów dla tego rodzaju odpadów jest to, aby uwzględnić tego rodzaju odpady w projektach rekultywacji terenów.

Odnosząc się do zarzutu nr 2:

Ustalono, że „Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028” nie zawiera w swoich zapisach informacji na temat rekultywacji wyrobiska w Graczach oraz w Ligocie Tułowickiej, ani innych wyrobisk i terenów niekorzystnie przekształconych, ponieważ zgodnie z obowiązującymi przepisami nie są one składowiskami odpadów tj. instalacjami do unieszkodliwiania odpadów na poziomie D5.

Odnosząc się do zarzutu nr 3:

Działania dotyczące zagospodarowania odpadów, w tym ich przetwarzanie (odzysk, recykling) oraz wykorzystywanie do rekultywacji wyrobisk i terenów niekorzystnie przekształconych są realizowane na podstawie obowiązujących przepisów przez właściwe organy. Decyzja Marszałka Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2017 r. Nr DOŚ-IV.7244.2.12.2017.IS zezwoliła na przetwarzanie odpadów polegające na rekultywacji wyrobiska poeksploatacyjnego złoża bazaltu „RUTKI” w Ligocie Tułowickiej.

Odnosząc się do zarzutów nr 4, 5 oraz 6:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa: ustawą o odpadach oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami, rekultywacje wyrobisk i terenów niekorzystnie przekształconych przeprowadza się między innymi przy wykorzystaniu odpadów. Wyrobiska poeksploatacyjne zgodnie z obowiązującymi przepisami nie są składowiskami odpadów tj. instalacjami do unieszkodliwiania odpadów w procesie D5 – nie stanowią instalacji, dlatego też zgodnie z obowiązującymi przepisami mogą być rekultywowane odpadami w procesie R5.

Odnosząc się do zarzutu nr 7:

Marszałek Województwa Opolskiego decyzją z dnia 27 września 2017 r. Nr DOŚ-IV.7244.2.12.2017.IS zezwolił na przetwarzanie odpadów polegające na rekultywacji wyrobiska poeksploatacyjnego złoża bazaltu „RUTKI” w Ligocie Tułowickiej. Decyzja dotyczy odzysku polegającym na wypełnieniu terenu niekorzystnie przekształconego, który nie jest instalacją, co oznacza, że nie może być instalacją do unieszkodliwiania odpadów tj. składowiskiem odpadów. Nałożony obowiązek opracowania raportu oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pn. „Budowa infrastruktury transportu i rozładunku popiołów lotnych i żużli w ramach rekultywacji wyrobiska kopalni i bazaltu Rutki” w miejscowości Ligota Tułowicka nie stanowi przedmiotu sprawy w zakresie postępowania administracyjnego prowadzonego przez Marszałka Województwa Opolskiego w sprawie udzielenia zezwolenia na przetwarzanie odpadów. Na

potrzeby sprawy dokonano dodatkowej analizy posiadanych dokumentów i stwierdzono, że ww. raport został opracowany w celu zbudowania odpowiedniej infrastruktury pomocnej, która jest niezbędna do prawidłowej rekultywacji.

W związku z powyższym Komisja Skarg, Wniosków i Petycji po analizie przedłożonych dokumentów uznała skargę za bezzasadną i postanowiła o wystąpieniu z wnioskiem do Sejmiku Województwa Opolskiego o uznanie złożonej skargi jako nieuzasadnionej.